

يرفع الله الذين آمنوا منكم و الذين اوتوا العلم درجات والله بما تعملون خبير.

(آية ۱۱ سوره مجادله)

آموزش و توسعه



سرمقاله

جوامع بشری از آغاز تاکنون تحولات و تغییرات بسیاری را تجربه کرده‌اند. شاید بتوان ادعا نمود که از بارزترین وجوه مشخصه جوامع انسانی بروز تحولات و تغییرات در ساختارهای گوناگون آن است. در این میان آنچه از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است، نحوه تغییرات و جهت تحولات می‌باشد. چگونگی این تغییرات و تحولات تابع کیفیت ساختارهای مختلف جوامع انسانی است. وقوع فرایند مذکور در جوامع مختلف می‌تواند در دو حالت کلی قرار گیرد: اول آنکه بروز تغییرات در جامعه خارج از اراده انسان، بدون نظم و نامطلوب صورت پذیرد و حالت دوم شامل ایجاد تغییرات بر اساس فرایندی سازمان یافته، موزون، ارادی و در جهت حصول اهداف مطلوب انسان و رفع نیازهای اساسی او خواهد بود. دومین شکل تغییر در قالب مفهوم توسعه مطرح می‌شود.

توسعه عبارت از مجموعه فعالیت‌هایی است که بر اساس نظامهای ارزشی موجود برای هدایت جامعه در جهت ایجاد شرایط مطلوب زندگی صورت می‌گیرند. بر اساس این تعریف، توسعه شامل طیفی از تغییرات به هم پیوسته در جهت تأمین نیازهای روبه گسترش جامعه است. به عبارت دیگر توسعه فرایندی است که شرایط نامطلوب زندگی را به شرایط مطلوب تبدیل می‌کند. کلیت و وسعت شمول مفهوم توسعه موجب شده است تا صاحب‌نظران هر یک از رشته‌های علوم انسانی به یکی از وجوده این فرایند توجه نمایند. اقتضادان بر افزایش درآمد سرانه، جامعه شناسان به تکثیر و تنوع نهادها و اصحاب سیاست به افزایش مشارکت مردم در امر تصمیم‌گیری و دگرگونی در نهادهای قدرت جامعه تأکید می‌ورزند. علی رغم وجود دیدگاه‌های متعدد در تبیین و تشریح اصول توسعه، می‌توان اذعان نمود که فرایند توسعه حرکتی سازمان یافته از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب است و این تغییر شامل همه شؤون زندگی انسان از موضوعات مادی تا ابعاد غیرمادی می‌شود.

میزان توفیق در تحقق اهداف توسعه هر جامعه، مرهون عوامل متعددی است. این عوامل را می‌توان در دو گروه عوامل داخلی، شامل ساختارهای انسانی، جمعیتی، جغرافیایی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی و عوامل خارجی مشتمل بر کیفیت روابط بین المللی قرار داد. از جمله کارسازترین عناصر موقوفیت، در فرایند توسعه و پیشرفت جامعه، منابع نیروی انسانی می‌باشند. اهمیت این منبع تا بدانجاست که بسیاری از صاحب‌نظران علوم اقتصادی و اجتماعی معتقدند که آنچه در نهایت توفیق روند توسعه اقتصادی و اجتماعی یک جامعه را تعیین می‌کند منابع انسانی آن جامعه است.

در جهان امروز آموزش همگانی در همه مراحل آن و آموزش‌های تخصصی و کاربردی برای کارکنان و کارمندان بخش‌های مختلف عمومی و خصوصی به عنوان یکی از اساسی‌ترین نیازهای جامعه شناخته شده است. عموم کشورها همه ساله بخش قابل ملاحظه‌ای از درآمدهای ملی خود را صرف بهسازی و گسترش مکانیزم‌های آموزشی نموده و همواره بر افزایش این سرمایه‌گذاری تأکید می‌ورزند. پس از خاتمه جنگ جهانی دوم دانشمندان و صاحب‌نظران علوم اجتماعی و اقتصادی به این باور گرویدند که سرمایه‌گذاری دربخش آموزش می‌تواند همانند سرمایه‌گذاری در دیگر بخش‌های رشد و توسعه سودآور و کارساز باشد. زیرا فراهم آوردن ساختارهای انسانی کارдан و متخصص و نیز ارتقاء دانش و آگاهی‌های عمومی موجب می‌شود تا میزان بهره وری از سرمایه‌گذاریهای کلان جامعه به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش یابد. در این میان وضعیت آموزش نیروهای انسانی سازمانها و مؤسسات عمومی و خصوصی، به عنوان بدنی اساسی برنامه‌ریزیهای توسعه از اهمیتی ویژه برخوردار است.

چگونگی به کارگیری سایر عناصر ضروری توسعه و میزان کارایی آنها به اندازه قابل ملاحظه‌ای به کیفیت منابع انسانی نهادهای

اجرایی وابسته است. بررسی‌ها نشان می‌دهند که آموزش کارکنان منجر به پویایی، موفقیت و انسجام ساختار سازمان می‌شود. هر چه مجموعه افراد یک سازمان آموزش دیده‌تر باشند، بهتر می‌توانند در ارتقاء سطح کارایی سازمان سهیم شوند و خواهند توانست خود را با فشارهای محیطی، تحولات جدید و همچنین ابزارهای نوین هماهنگ سازند.

برنامه‌های آموزشی علاوه بر توسعه مهارت‌های فردی کارکنان و ایجاد انگیزه‌های مطلوب برای فعالیت آنها، باعث کاهش هزینه‌های سازمان نیز خواهد شد، آموزش پرسنل یک سازمان نیاز به نیروهای متخصص را در آینده رفع نموده و تضمینی برای حل مشکلات آتی خواهد بود.

صنعت بیمه نیز به عنوان متولی بخش عمده‌ای از فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی جامعه، رابطه تنگاتنگی با آموزش دارد. این ارتباط در دو بخش آموزش قبل از جذب و آموزش ضمن خدمت مطرح می‌شود.

الف) آموزش قبل از جذب

ارتباط آموزش‌های دانشگاهی و مؤسسات آموزش عالی با فعالیت‌های مختلف موجود در جامعه از اهمیت خاصی برخوردار است. سازگاری و تلفیق این دو مجموعه علمی و عملی یکی از ارکان مهم توسعه اقتصادی و اجتماعی هر جامعه است. صنعت بیمه نیز به عنوان یک ساختار اداری و اقتصادی از این قاعده مستثنی نیست. صنعت بیمه با عنایت به کارکرد ویژه خود به علمی مانند آمار، حسابداری، بیمه، کامپیوتر، جامعه شناسی و علوم مدیریتی نیازمند است. بدین ترتیب برای این بخش از اقتصاد، مرکز آموزش عالی به عنوان پشتونه علمی لازم مطرح می‌باشد.

ب) آموزش ضمن خدمت

هر مجموعه خدماتی متناسب با ساختار خاص خود و شرایط اجتماعی و اقتصادی جامعه، همواره با مسایل خاصی مواجه خواهد بود. برخورد شایسته و مطلوب با این گونه مسائل مستلزم وجود آموزش‌های خاص و اطلاعات لازم در سازمان است. سطح آموزش در سازمانهای خدماتی را می‌توان به صورت زیر طبقه‌بندی نمود :

- ۱ - آموزش خط مشی‌های سازمان (آموزش توجیهی)
- ۲ - آموزش مهارت‌های خاص
- ۳ - آموزش مدیریت و سرپرستی

اداره صحیح سازمانها و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های مختلف آنها به نحوی که میزان بازدهی کمی و کیفی را به حد مطلوب برساند، بر عهده مدیرانی است که هدایت فعالیت‌های سازمان را بر عهده دارند. بخشی از فعالیت‌های مدیران، مربوط به آموزش و تنظیم برنامه‌های آموزشی در کلیه سطوح نیروی انسانی سازمان است. هدف از فعالیت‌های آموزشی درون سازمانی صنعت بیمه ایجاد آموخته‌هایی است که منجر به توسعه و اصلاح روش‌های اجرایی شود به طوری که کلیه اعمال کارکنان در ساعت اشتغال برای حصول اهداف و تحقق مقاصد سازمان مؤثر و مفید واقع گردد.

برنامه‌های آموزشی اخیر شرکت سهامی بیمه‌آسیا که در دو محور آموزش قبل از جذب و آموزش ضمن خدمت سازماندهی شده‌اند آثار مطلوب و قابل توجهی را بر آینده شرکت نوید می‌دهند.

این برنامه‌ها که با استفاده از مرکز آموزش عالی کشور و کارشناسان و مدرسین داخل شرکت اجرا می‌شوند، در دو محور آموزش‌های تخصصی دانشگاهی در رشته‌های مربوطه و موضوعات تخصصی درون سازمانی نظریه کاربرد کامپیوتر در فعالیت‌های جاری، حسابداری شب و ... طراحی شده‌اند.

امید است با اجرای برنامه‌های آموزشی آتی و همت آحاد پرسنل، این شرکت توفیقات شایانی را در اجرای رسالت خویش حاصل نماید.

والسلام.

